

Dr. Mădălina Jebelean

Judecător la Curtea de Apel Timișoara

Informațiile clasificate

Practică judiciară comentată

Editura
Stamangiu
2022

Cuprins

INTRODUCERE	1
--------------------	----------

CAPITOLUL I. INFORMAȚIILE CLASIFICATE ȘI LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV NR. 554/2004	7
---	----------

1.	Imposibilitatea declasificării parțiale a unei stenograme care cuprinde elemente aflate în strânsă legătură și de natură a prejudicia întreg conținutul actului	7
	<i>COMENTARIU</i>	9
	<i>JURISPRUDENȚĂ</i>	10
2.	Asigurarea dreptului la un proces echitabil prin punerea actelor cu caracter secret la dispoziția judecătorului cauzei. Obligatorietatea urmării procedurii prealabile inclusiv în situația nedeținerii de către petent a actului administrativ în materialitatea sa	10
	<i>COMENTARIU</i>	14
	<i>JURISPRUDENȚĂ</i>	15
3.	Includerea în sfera informațiilor clasificate inclusiv a acelor informații care indică emitentul, respectiv sursa informațiilor clasificate. Răspuns legal al autorității în sensul că nu a emis actul clasificat și nu poate dispune de informațiile solicitate	17
	<i>COMENTARIU</i>	20
	<i>JURISPRUDENȚĂ</i>	20
4.	Lipsa motivării avizării negative a deciziei de autorizare a accesului la informații publice. Obligația instanței de a afla adevărul	21
	<i>COMENTARIU</i>	24
5.	Clasificare a unor informații care, prin natura sau conținutul lor, sunt destinate să asigure informarea cetățenilor asupra unor probleme de interes public sau personal. Limitele scopului admis. Nelegalitate	24
	<i>COMENTARIU</i>	27
6.	Lipsa obligației de a publica în Monitorul Oficial anumite acte administrative cu caracter normativ. Inaplicabilitatea dispozițiilor privind transparența decizională	27
	<i>COMENTARIU</i>	31
	<i>JURISPRUDENȚĂ</i>	31
7.	Stabilirea informațiilor secrete de serviciu. Declasificarea informațiilor secrete de serviciu. Cazuri. Competență. Refuz nejustificat de declasificare a unor informații privind fișa personală de carieră a unui cadru pensionat	31
	<i>COMENTARIU</i>	35
	<i>JURISPRUDENȚĂ</i>	36

CAPITOLUL AL II-LEA. INFORMAȚIILE CLASIFICATE**ȘI CAUZELE PRIVIND FUNCȚIONARII PUBLICI _____ 38**

8. Retragerea autorizației de acces la informațiile clasificate.
Necesitatea acordului părții pentru desfășurarea verificărilor
necesare în vederea retragerii autorizației. Invocarea lipsei accesului
la documentele care au format convingerea instanței privind
culpa funcționarului public. Critici privind calitatea reglementării
interne. Respectarea dreptului la un proces echitabil _____ 38
COMENTARIU _____ 41
JURISPRUDENȚĂ _____ 42
9. Retragerea dreptului de acces la informații clasificate. Natura
juridică a actului administrativ prin care se retrage dreptul de
acces la informații clasificate. Condiții _____ 43
COMENTARIU _____ 51
JURISPRUDENȚĂ _____ 52
10. Refuz nejustificat de comunicare a informațiilor clasificate. Condiții
pentru exercitarea acțiunii _____ 52
COMENTARIU _____ 56
JURISPRUDENȚĂ _____ 56
11. Lipsa dosarului administrativ de la dosarul cauzei având ca obiect
contestarea actului de retragere a accesului la informații clasificate.
Consecințe _____ 57
COMENTARIU _____ 62
JURISPRUDENȚĂ _____ 63

CAPITOLUL AL III-LEA. INFORMAȚIILE CLASIFICATE ȘI O.U.G.**NR. 194/2002 PRIVIND REGIMUL STRĂINILOR ÎN ROMÂNIA _____ 66**

12. Control judiciar eficient. Rolul activ al instanței de judecată. Obligația
instanței de a solicita înfățișarea actelor care au stat la baza refuzului
de stabilire a domiciliului, în conformitate cu prevederile Legii
nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate _____ 66
COMENTARIU _____ 68
JURISPRUDENȚĂ _____ 69
13. Măsuri de declarare ca indezirabili pentru considerente de securitate
națională și de luare în custodie publică până la punerea în executare
a măsurii de îndepărtare de pe teritoriul României a cetățenilor străini.
Celeritate. Respectarea vieții de familie. Lipsa efectuării de acte de
cercetare penală _____ 70
COMENTARIU _____ 75
JURISPRUDENȚĂ _____ 76
14. Drept de ședere permanentă (pe termen lung) pe teritoriul țării.
Marja de apreciere a pericolului pentru ordinea publică și securitatea
națională _____ 76
COMENTARIU _____ 79
JURISPRUDENȚĂ _____ 79

15.	Cerere de anulare a deciziei de respingere a cererii de stabilire a domiciliului în România. Dreptul la apărare. Protecție împotriva arbitrariului organului emitent. Casare cu trimitere spre rejudecare _____	80
	<i>COMENTARIU</i> _____	82
16.	Dreptul la informare. Echitatea procedurii judiciare. Examinarea efectivă a sesizării privind declararea unei persoane ca indezirabile _____	83
	<i>COMENTARIU</i> _____	86
	<i>JURISPRUDENȚĂ</i> _____	86
17.	Respectarea dreptului la apărare. Drept de ședere pe termen lung pe teritoriul țării _____	87
	<i>COMENTARIU</i> _____	90
	<i>JURISPRUDENȚĂ</i> _____	90
18.	Cerere de luare a măsurii declarării ca indezirabil pentru considerente de securitate națională. Motivarea hotărârii judecătorești. Protecție împotriva caracterului arbitrar _____	91
	<i>COMENTARIU</i> _____	96
	<i>JURISPRUDENȚĂ</i> _____	96

CAPITOLUL AL IV-LEA. INFORMAȚIILE CLASIFICATE ȘI

LEGEA NR. 544/2001 PRIVIND LIBERUL ACCES

LA INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC _____ 98

19.	Neînscrierea datelor statistice referitoare la o categorie de informații clasificate în categoria de informații exceptate de la liberul acces al cetățenilor la informații de interes public _____	98
	<i>COMENTARIU</i> _____	101
20.	Declasificarea listei cu categoriile de informații clasificate. Lipsa efectelor asupra informațiilor concrete conținute de actele administrative care fac parte din categoriile enumerate în listă _____	101
	<i>COMENTARIU</i> _____	104
21.	Caracterul de act public al dosarului de achiziție publică. Regimul documentelor care conțin informații referitoare la îndeplinirea obligațiilor contractuale _____	105
	<i>COMENTARIU</i> _____	110
	<i>JURISPRUDENȚĂ</i> _____	111
22.	Lipsa caracterului secret al unui ghid privind clasificarea informațiilor, în absența clasificării exprese a acestuia. Comunicarea certificatelor O.R.N.I.S.S. cu anonimizarea în prealabil a datelor cu caracter personal _____	112
	<i>COMENTARIU</i> _____	114
	<i>JURISPRUDENȚĂ</i> _____	114

23.	Hotărâri ale Guvernului prin care se aprobă listele de informații clasificate secrete de stat deținute de instituții sau autorități publice. Excepție de la publicarea în Monitorul Oficial al României. Stenogramele ședințelor Guvernului. Informațiile privind deliberările autorităților exceptate de la accesul liber al cetățenilor _____	115
	<i>COMENTARIU</i> _____	120
24.	Contract de achiziție publică. Clauză de confidențialitate _____	120
	<i>COMENTARIU</i> _____	127
	<i>JURISPRUDENȚĂ</i> _____	128

CAPITOLUL AL V-LEA. REGIMUL INFORMAȚIILOR

	CLASIFICATE ÎN ALTE CAUZE CIVILE _____	130
25.	Dreptul proprietății intelectuale. Anterioritate distructivă de noutate, bazată pe note interne cu caracter secret sau clasificat, inaptă să determine anularea unui brevet de invenție _____	130
	<i>COMENTARIU</i> _____	139
26.	Dreptul muncii. Natura juridică a dispoziției prin care se constată încetarea de drept a contractului individual de muncă al unei persoane încadrate ca personal contractual în cadrul unei unități de poliție, pe fondul retragerii autorizației de acces la informații clasificate. Inadmisibilitatea excepției de nelegalitate. Eliberarea autorizației de acces la informații secrete de serviciu. Condiții _____	140
	<i>COMENTARIU</i> _____	151
27.	Acordare cetățenie. Distincția dintre vocația unei persoane la acordarea cetățeniei române și dreptul de a obține cetățenia română _____	151
	<i>COMENTARIU</i> _____	160
	<i>JURISPRUDENȚĂ</i> _____	160

CAPITOLUL AL VI-LEA. ASPECTE DE DREPT PROCESUAL CIVIL _____ 161

28.	Calificarea petitelor demersului introductiv de instanță și determinarea competenței materiale de soluționare a cauzei în primă instanță _____	161
	<i>COMENTARIU</i> _____	162
	<i>JURISPRUDENȚĂ</i> _____	163
29.	Competența de soluționare a cauzei având ca obiect anularea unor acte administrative emise de autorități publice centrale, rezultată ca urmare a disjungerii capetelor de cerere _____	165
	<i>COMENTARIU</i> _____	167
30.	Dreptul muncii. Neajunsuri ale reglementării restrictive a dreptului judecătorului investit cu soluționarea unei cauze de a lua cunoștință de elemente care conțin informații clasificate. Administrarea probelor în condițiile derogatorii prevăzute de Legea nr. 182/2002. Reglementarea aplicabilă în prezent _____	168
	<i>COMENTARIU</i> _____	176
	<i>JURISPRUDENȚĂ</i> _____	177

31.	Cerere de recurs semnată de o altă persoană decât titularul căii de atac. Lipsa dovezii faptului că persoana care a semnat a fost împuternicită în acest sens. Scopul și limitele instituite de Legea nr. 182/2002 în ceea ce îl privește pe semnatarul unui act investitor de instanță. Informații secrete de serviciu. Natura juridică a actului prin care persoana împuternicită de un ministru să semneze cererile adresate instanțelor judecătorești își transmite acest drept, în condițiile în care actul prin care ministrul l-a delegat pe șeful Direcției juridice nu este secret de serviciu _____	177
	<i>COMENTARIU</i> _____	179

CAPITOLUL AL VII-LEA. REGIMUL INFORMAȚIILOR

	CLASIFICATE ÎN CAUZELE PENALE _____	180
32.	Informații clasificate secrete de stat, categoria strict secret. Menținerea probelor secrete. Protecția statului împotriva terorismului. Respectarea principiului egalității armelor _____	180
	<i>COMENTARIU</i> _____	184
	<i>JURISPRUDENȚA CURȚII EUROPENE</i>	
	<i>A DREPTURILOR OMULUI</i> _____	185
	<i>JURISPRUDENȚĂ</i> _____	185
33.	Documente nedeclassificate, care nu au evidențiat împrejurări relevante sau date utile soluționării cauzei. Respingerea cererii de amânare a cauzei _____	187
	<i>COMENTARIU</i> _____	188
	<i>JURISPRUDENȚĂ</i> _____	188
34.	Distincția dintre informațiile clasificate și informațiile nedestinate publicității. Infracțiuni de corupție. Transmiterea unor informații care nu erau destinate publicității, cu privire la notele obținute de candidați și componența comisiei de corectare la examenul de bacalaureat _____	190
	<i>COMENTARIU</i> _____	192
35.	Autorizarea și punerea în executare a activităților de culegere de informații. Organele abilitate să pună în executare mandatul de supraveghere. Cauzele în care se poate aplica Decizia nr. 51/2016 a Curții Constituționale _____	193
	<i>COMENTARIU</i> _____	200
	<i>JURISPRUDENȚA CURȚII EUROPENE</i>	
	<i>A DREPTURILOR OMULUI</i> _____	201
	<i>JURISPRUDENȚĂ</i> _____	202

CAPITOLUL AL VIII-LEA. JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE A ROMÂNIEI ÎN MATERIA INFORMAȚIILOR CLASIFICATE 204

36. Excepție de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 352 alin. (11) și (12) NCPP. Admitere. Posibilitatea excluderii din procesul penal a probelor care constituie informații clasificate, ca urmare a unei hotărâri nemotivate și discreționare a autorității administrative care a clasificat informațiile și care refuză declassificarea acestora sau accesul apărătorului inculpatului la ele. Încălcarea dreptului la un proces echitabil și a principiului egalității în fața legii a cetățenilor 204
37. Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (4) lit. g) și ale art. 24 alin. (4) și (10) din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate. Respingere. Regim juridic diferit în privința avocaților și a procurorilor, sub aspectul accesului la informațiile clasificate ce constituie secret de stat și, respectiv, secret de serviciu. Distanța dintre dispozițiile alin. (4) și cele ale alin. (10) ale art. 24 din Legea nr. 182/2002 221
38. Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. (1) și (5) din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate. Respingere. Lipsa accesului la informațiile clasificate ce constituie secret de stat și, respectiv, secret de serviciu al avocaților, în condițiile art. 7 alin. (4) din Legea nr. 182/2002 233
39. Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 352 alin. (11) NCPP. Respingere. Invocarea nerespectării cerințelor de tehnică legislativă, întrucât nu prevăd criterii clare pentru identificarea caracterului esențial pentru soluționarea cauzei al informațiilor clasificate 238
40. Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7, art. 8, art. 31 și art. 32 din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, precum și ale art. 252 alin. (3) și ale art. 298 alin. (2) NCPC. Respingere. Lipsa acordării accesului avocatului la informații clasificate în regim derogatoriu 242

CAPITOLUL AL IX-LEA. JURISPRUDENȚA CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI ÎN MATERIA INFORMAȚIILOR CLASIFICATE 250

41. Cauza *Asociația „21 Decembrie 1989” și alții împotriva României*. Lipsa garanțiilor în legislația națională cu privire la distrugerea informațiilor obținute în urma unei supravegheri secrete imediat ce nu mai este nevoie de ele pentru atingerea scopului cercetat. Încălcarea art. 8 din Convenția europeană 250
42. Cauza *Geleri împotriva României*. Criteriile care trebuie utilizate pentru a aprecia dacă o măsură de expulzare este necesară într-o societate democratică și proporțională cu scopul legitim urmărit. Ordonanță a parchetului care nu conținea nicio trimitere la faptele imputate

- reclamantului, având un caracter pur formal. Încălcarea art. 8 din Convenția europeană și a art. 1 din Protocolul nr. 7 _____ 252
43. Cauza *Rotaru împotriva României*. Înregistrarea și folosirea de către o autoritate publică a unor date privind viața privată a unui individ. Imposibilitatea contestării acestor măsuri. Încălcarea dreptului la respectarea vieții private. Lipsa unei căi de atac interne efective. Încălcarea art. 8 și a art. 13 din Convenția europeană _____ 260
44. Cauza *Bucur și Toma împotriva României*. Ingerință necesară într-o societate democratică. Protecția conferită de Convenția europeană avertizorilor proveniți din rândul funcționarilor publici. Încălcarea art. 10 și a art. 6 parag. 1 din Convenția europeană _____ 271
45. Cauza *Al-Agha împotriva României*. Măsuri întemeiate pe motive de securitate națională. Privare neîntreruptă de libertate fără o bază legală. Lipsa unei căi de atac eficace împotriva deciziilor de luare în custodie publică a reclamantului. Încălcarea art. 5 parag. 4 din Convenția europeană _____ 287
46. Cauza *Antoneta Tudor împotriva României*. Dreptul de acces la dosarele personale și la arhivele deținute de Securitate, care privesc un membru apropiat al familiei. Încălcarea art. 8 din Convenția europeană _____ 293
47. Cauza *Regner împotriva Republicii Cehe*. Funcție exercitată condiționat de autorizația de acces la informații clasificate. Retragerea certificatului de securitate. Imposibilitatea uneia dintre părțile la procedura administrativă de a lua pe deplin cunoștință de toate elementele de probă care au servit drept fundament principal al deciziei nefavorabile. Temeinicia controlului efectuat de instanțele naționale. Principiile contradictorialității și egalității armelor. Neîncălcarea art. 6 parag. 1 din Convenția europeană _____ 297
48. Cauza *Janowiec și alții împotriva Rusiei*. Refuzul statului pârât de a depune o copie a documentului solicitat de către Curte. Nerespectarea obligațiilor prevăzute de art. 38 din Convenția europeană _____ 351
49. Cauza *Muhammad și Muhammad împotriva României*. Garanții procedurale în cazul expulzării străinilor. Expulzare pronunțată de o instanță din motive de securitate națională pe baza informațiilor clasificate secrete necomunicate reclamantilor și în lipsa unor garanții compensatorii suficiente. Încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 7 la Convenția europeană _____ 361
50. Cauza *Corneschi împotriva României*. Retragere a certificatului de securitate întemeiată pe documente clasificate la care nici persoana vizată și nici apărătorul său nu au avut acces pe parcursul soluționării litigiului având ca obiect contestarea măsurii dispuse de emitentul actului administrativ. Încălcarea art. 6 din Convenția europeană _____ 376

REGLEMENTĂRI GENERALE ÎN MATERIA INFORMAȚIILOR**CLASIFICATE _____ 382**

1. Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate _____ 382
2. Hotărârea Guvernului nr. 585/2002 pentru aprobarea
Standardelor naționale de protecție a informațiilor clasificate
în România _____ 392
3. Hotărârea Guvernului nr. 781/2002 privind protecția informațiilor
secrete de serviciu _____ 408

Dr. Mădălina Jebelean

Judecător la Curtea de Apel Timișoara

Informațiile clasificate

Practică judiciară comentată

Editura
Stamangiu
2022

Capitolul al II-lea. Informațiile clasificate și cauzele privind funcționarii publici

8. Retragera autorizației de acces la informațiile clasificate. Necesitatea acordului părții pentru desfășurarea verificărilor necesare în vederea retragerii autorizației. Invocarea lipsei accesului la documentele care au format convingerea instanței privind culpa funcționarului public. Critici privind calitatea reglementării interne. Respectarea dreptului la un proces echitabil

Numai eliberarea autorizației de acces la informații clasificate presupune o procedură de verificare desfășurată cu acordul persoanei în cauză; în schimb, pentru retragerea autorizației de acces la informații clasificate, verificările nu sunt condiționate de acordul acesteia. A proceda în mod contrar ar însemna ca retragerea autorizației să fie, în ultimă instanță, lăsată la latitudinea persoanei în cauză, ceea ce, în mod evident, este contrar scopului urmărit prin această procedură.

Faptul că partea nu are acces la elementele care justifică retragerea autorizației nu poate fi considerată o încălcare a dreptului la un proces echitabil, întrucât măsura este prevăzută în lege și este determinată de necesitatea protejării unor informații a căror divulgare ar fi de natură să conducă la vătămarea unor interese publice. Măsura este una proporțională, interesul public neputând fi protejat dacă unei persoane care nu întrunește condițiile pentru a avea acces la informații clasificate îi sunt aduse la cunoștință astfel de informații.

Nu este vorba de o reglementare incertă, întrucât reclamantului nu i-a fost retras accesul la informații clasificate pe baza unor aprecieri subiective referitoare la biografia sa, ci pe baza constatării unor fapte concrete prin care au fost încălcate în mod flagrant norme privind protecția informațiilor clasificate.

Faptul că reclamantului nu i s-au modificat atribuțiile de serviciu nu are nicio legătură cu speța, permiterea accesului la informații clasificate depinzând nu doar de atribuțiile de serviciu, ci și de conduita persoanei.

C.A. București, s. a VIII-a cont. adm. și fisc., dec. nr. 2410 din 21.04.2016

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București sub nr. xxxxxxxxxx la data de 16.01.2014, reclamantul L.M. a chemat în judecată pe pârâții Guvernul României (G.R.) – Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat (O.R.N.I.S.S.), M.A.I. (Ministerul Afacerilor Interne) – Departamentul de Informații și Protecție Internă (D.I.P.I.), Inspectoratul General al Poliției Române (I.G.P.R.), solicitând obligarea pârâților:

1. G.R. – Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat să soluționeze cererea înregistrată sub nr. xxxxx din 13.12.2013, prin care s-a solicitat să se dispună revocarea actului administrativ prin care s-a decis de către această autoritate publică față de reclamant „revocarea deciziei de avizare pozitivă privind accesul la informații clasificate”;

2. M.A.I. – Departamentul de Informații și Protecție Internă să soluționeze cererea depusă la data de 13.12.2013, prin care s-a solicitat revocarea actului administrativ prin care s-a decis de către autoritatea publică menționată, față de reclamant „retragerea autorizației de acces la informații clasificate”;

3. I.G. al Poliției Române să soluționeze cererile depuse la data de 13.12.2013 la I.G. al Poliției Române – Direcția de Combatere a Criminalității Organizate (DCCO), prin care

s-a solicitat revocarea actului administrativ prin care s-a decis de către această unitate „retragerea autorizației de acces la informații clasificate secrete de serviciu”;

4. G.R. – Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat, M.A.I. – Departamentul de Informații și Protecție Internă și I.G. al Poliției Române la repunerea în situația anterioară de a avea acces la informații clasificate;

5. G.R. – Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat, M.A.I. – Departamentul de Informații și Protecție Internă și I.G. al Poliției Române la repararea pagubei cauzate și reparații pentru daune morale;

6. G.R. – Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat și M.A.I. – Departamentul de Informații și Protecție Internă la declasificarea actelor administrative prin care s-a decis de către G.R. – Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat față de reclamant „revocarea deciziei de avizare pozitivă privind accesul la informații clasificate” iar de către M.A.I. – Departamentul de Informații și Protecție Internă și I.G. al Poliției Române – Direcția de Combatere a Criminalității Organizate, „retragerea autorizației de acces la informații clasificate”.

Cauza a fost declinată în favoarea Tribunalului București.

Reclamantul a depus cerere precizatoare prin care a solicitat anularea actului administrativ prin care s-a decis de către O.R.N.I.S.S. revocarea deciziei de avizare pozitivă privind accesul la informații clasificate și obligarea acestei autorități publice la emiterea unei noi decizii de avizare pozitivă privind accesul la informații clasificate de stat și a tuturor actelor subsecvente, anularea actului administrativ prin care s-a decis de către M.A.I. – Departamentul de Informații și Protecție Internă retragerea autorizației de acces la informații clasificate și obligarea la emiterea unei noi autorizații, anularea actului administrativ prin care s-a decis de către I.G.P.R. retragerea autorizației de acces la informații clasificate secrete de serviciu și obligarea la emiterea unei noi autorizații, obligarea la repararea pagubei cauzate începând cu data de 13.12.2013.

Prin sentința nr. 1029 din 11.02.2015, Tribunalul București a respins acțiunea.

În motivarea sentinței s-au arătat următoarele:

Potrivit art. 8 alin. (1) din O.G. nr 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare, „autoritățile și instituțiile publice sesizate au obligația să comunice petiționarului, în termen de 30 de zile de la data înregistrării petiției, răspunsul, indiferent dacă soluția este favorabilă sau nefavorabilă”.

Totodată, conform art. 10 alin. (1) din aceeași ordonanță, „în cazul în care un petiționar adresează aceleași autorități sau instituții publice mai multe petiții, sesizând aceeași problemă, acestea se vor conexe, petentul urmând să primească un singur răspuns care trebuie să facă referire la toate petițiile primite”.

În acest context, D.C.C.O. a procedat în limitele prevăzute de O.G. nr. 27/2002, în sensul că a răspuns în termenul legal, conexând cele două petiții, deoarece conțin elemente comune.

Potrivit art. 28 alin. (1) din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, „accesul la informații secrete de stat este permis numai în baza unei autorizații scrise, eliberate de conducătorul persoanei juridice care deține astfel de informații (...)”.

Totodată, conform art. 142 și art. 150 alin. (3) din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, autorizația de acces se eliberează numai în baza avizului acordat de Autoritatea Desemnată de Securitate (ADS) competentă, în urma verificărilor efectuate asupra persoanei în cauză, în luarea deciziei de acordare a acestuia avându-se în vedere cu prioritate interesele de securitate în detrimentul celor personale.

Urmare a avizului de securitate al ADS competente, O.R.N.I.S.S. va decide asupra eliberării autorizației de acces la informații secrete de stat prin decizie pe care o va comunica unității solicitante.

Instanța reține, de asemenea, că potrivit art. 175 lit. c) din H.G. nr. 585/2002, „certificatul de securitate sau autorizația de acces își încetează valabilitatea și se va retrage (...) la solicitarea autorității desemnate de securitate competente”, iar art. 176 din același act normativ stabilește că „la retragerea certificatului sau autorizației de acces, în cazurile prevăzute de art. 175 lit. a)-d), angajatului i se va interzice accesul la informații secrete de stat”.

Totodată, potrivit art. 2 din Ordinul M.I. nr. 353/2002 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Standardelor naționale de protecție a informațiilor clasificate și a informațiilor secrete de serviciu în unitățile M.A.I., Departamentul de Informații și Protecție Internă (D.I.P.I.) este structura care îndeplinește atribuțiile Autorității Desemnate de Securitate la nivelul M.A.I.

Prin urmare, având în vedere că, astfel cum rezultă din adresa M.A.I. – D.I.P.I. nr. S/xxxxx/24.10.2013 și din decizia O.R.N.I.S.S. nr. S/xxxx.04.11.2013, clasificate secret de serviciu, reclamantul se află în cazul de incompatibilitate prevăzut de art. 160 lit. g) din H.G. nr. 585/2002, D.I.P.I. a notificat O.R.N.I.S.S. în vederea retragerii autorizației, solicitând totodată revocarea deciziei de avizare pozitivă privind accesul reclamantului la informații clasificate secrete de stat.

Susținerile reclamantului privind necomunicarea acestei din urmă decizii nu echivalează cu inexistența acesteia, nivelul de securitate al deciziei, respectiv secret de serviciu, nepermițând o procedură de comunicare ce ar compromite însuși caracterul înscrisului. De asemenea, nu pot fi reținute nici criticile vizând încălcarea dreptului la apărare al reclamantului, acesta neavând un caracter absolut, interese de natura celor protejate prin O.U.G. nr. 153/2002 privind organizarea și funcționarea O.R.N.I.S.S. justificând restrângeri ale acestui drept, remediile acestor limitări regăsindu-se în chiar procedura de față, respectiv posibilitatea analizării acestui înscris de către instanța de judecată cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 182/2002.

Instanța nu poate primi nici criticile privind lipsa de previzibilitate, claritate și precizie a normei privind procedura de revocare a accesului la informațiile clasificate, în sensul art. 6 din Convenția europeană. Astfel, H.G. nr. 585/2002 stabilește, la art. 175 și, respectiv, art. 160, atât cazurile de retragere a autorizației de acces la informațiile clasificate, cât și elementele de incompatibilitate pentru accesul la informații secrete de stat. De asemenea, același act normativ cuprinde norme detaliate privind protecția informațiilor clasificate. Prin urmare, având în vedere publicitatea realizată prin publicarea în Monitorul Oficial, caracterul clar, precis și detaliat al conduitei prescrise de normele H.G. nr. 585/2002, susținerile reclamantului privind încălcarea art. 6 din Convenția europeană sunt neîntemeiate. Faptul că, în concret, conduita imputată reclamantului ca reprezentând o încălcare a reglementărilor privind protecția informațiilor clasificate nu este publică nu conduce la concluzia lipsei de publicitate a normelor care o sancționează prin retragerea autorizației de acces. De altfel, astfel cum instanța a arătat, o asemenea lipsă de publicitate este justificată prin natura intereselor protejate și caracterul normelor referitoare la protecția informațiilor clasificate, drepturile reclamantului fiind salvagardate în prezenta procedură.

Cu privire la încălcarea procedurii de retragere a autorizației, instanța reține, contrar celor afirmate de reclamant, că doar eliberarea autorizației presupune o procedură de verificare desfășurată cu acordul persoanei în cauză, pentru retragerea autorizației verificările nefiind condiționate de acordul acesteia. De altfel, dacă s-ar accepta susținerile reclamantului ar însemna ca retragerea autorizației să fie, în ultimă instanță, la latitudinea persoanei în cauză, ceea ce, evident, este contrar scopului urmărit prin această procedură.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs reclamantul.

În motivarea recursului s-a arătat că retragerea avizului O.R.N.I.S.S. s-a făcut după o procedură obscură, secretă, fiind încălcat art. 20 alin. (2) din Constituția României, cu referire

la art. 6 din Convenția europeană și art. 82 din TUE, care garantează securitatea juridică și caracterul previzibil al oricărei norme legale. Reglementarea internă este incertă și nu există criterii obiective și previzibile cu privire la conduita pe care reclamantul ar fi trebuit să o urmeze dacă ar fi dorit să își păstreze beneficiul accesului la informații secret de stat.

În condițiile în care accesul la informațiile clasificate era circumscris necesității îndeplinirii îndatoririlor de serviciu, iar obligațiile de serviciu nu au fost modificate, nu se justifică nici retragerea avizului. Motivarea instanței cu trimitere la cazul de incompatibilitate prevăzut de art. 160 lit. g) din H.G. nr. 585/2002 este greșită, în opinia recurentului, fiind străină de natura împrejurărilor în care s-au emis actele administrative atacate.

Analizând probele administrate în cauză, curtea constată că recursul este nefondat.

Prima instanță a reținut în mod corect faptul că retragerea avizului O.R.N.I.S.S. a fost dispusă pe motiv că reclamantul a încălcat reglementările privind protecția informațiilor clasificate, fiind incident cazul de incompatibilitate prevăzut de art. 160 lit. g) din H.G. nr. 585/2002.

Existența elementelor care să justifice această încadrare a fost dovedită cu înscrisurile clasificate depuse în acest sens de intimați și accesibile atât instanței de fond, cât și instanței de recurs.

Faptul că reclamantul nu a avut acces la aceste înscrisuri nu poate fi considerată o încălcare a dreptului la un proces echitabil, întrucât măsura este prevăzută în lege și este determinată de necesitatea protejării unor informații a căror divulgare ar fi de natură să conducă la vătămarea unor interese publice. Măsura este una proporțională, interesul public neputând fi protejat dacă unei persoane care nu întrunește condițiile pentru a avea acces la informații clasificate îi sunt aduse la cunoștință astfel de informații.

Nu este vorba de o reglementare incertă, întrucât reclamantului nu i-a fost retras accesul la informații clasificate pe baza unor aprecieri subiective referitoare la biografia sa, ci pe baza constatării unor fapte concrete prin care au fost încălcate în mod flagrant norme privind protecția informațiilor clasificate.

Faptul că reclamantului nu i s-au modificat atribuțiile de serviciu nu are nicio legătură cu speța, permiterea accesului la informații clasificate depinzând nu doar de atribuțiile de serviciu, ci și de conduita persoanei.

În concluzie, curtea constatând că, prin conduita sa, reclamantul a încălcat norme clare cu privire la modul de asigurare a protecției datelor clasificate, fapt care atrage incompatibilitatea sa, a respins recursul ca nefondat.

Comentariu

Interesul de a contesta măsura de revocare a avizării pozitive privind accesul la informațiile clasificate rezidă în aceea că funcționarul public care este vizat își vede astfel afectat raportul de serviciu în ipoteza în care natura activităților pe care le prestează implică tangența cu informațiile clasificate. Legiuitorul a prevăzut, la art. 160 lit. a)-i) din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, aprobate prin H.G. nr. 585/2002, care sunt situațiile generatoare de incompatibilitate, dintre acestea în speța sus-redată fiind incidentă situația în care persoana în cauză a încălcat reglementări privind protecția informațiilor clasificate.

Reclamantul a criticat, printre altele, *calitatea normei de drept* care instituie această obligativitate, precum și *lipsa accesului la documentele care au format convingerea instanței* privind culpa funcționarului public.

Apreciem că legiuitorul a formulat corespunzător cuprinsul lit. g) de la art. 160 din Standardele aprobate prin H.G. nr. 585/2002 – adică *într-o manieră generică*, deoarece

este cu neputință a se prevedea toate modalitățile prin care o persoană ar putea încălca protecția informațiilor clasificate.

Totodată, împrejurarea că reclamantul nu a avut acces la elementele aflate în dosarul pus la dispoziția instanței de fond, respectiv de recurs, în cuprinsul căruia sunt arătate elementele care au condus la această măsură este una justificată, deoarece a le releva în mod public și a le pune la dispoziția părții ar însemna compromiterea categorică a caracterului clasificat^[1].

Jurisprudență

1. În același sens a decis și *C.A. București, s. a VIII-a cont. adm. și fisc., sent. civ. nr. 4235 din 30.12.2016*, arătând că **dreptul la divulgarea probelor pertinente nu este absolut**, deoarece în orice procedură de judecată se pot găsi în balanță interese contrare – cum ar fi securitatea națională sau necesitatea de a proteja martorii ce riscă represalii sau de a păstra secrete metodele de anchetă –, care trebuie puse în balanță cu drepturile acuzatului. În anumite situații, se poate dovedi necesar a nu divulga anumite probe, cu scopul de a proteja drepturile fundamentale ale altei persoane sau de a conserva un interes public important. În speță, deși reclamantul nu a avut acces la ordinul de trecere în rezervă și la documentele care au stat la baza emiterii acestuia, prima instanță a reținut, iar instanța de recurs a confirmat că această restricție este prevăzută de Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate și urmărește un scop legitim, respectiv apărarea ordinii publice, a siguranței și securității naționale.

De asemenea, **a fost respectat principiul proporționalității** între interesul reclamantului și interesul autorității, având în vedere că aceste documente au putut fi consultate de apărătorul reclamantului, acesta fiind titularul unei autorizații de acces la informații clasificate secret de serviciu.

Cu privire la motivul de nelegalitate decurgând din **motivarea sumară a ordinului de trecere în rezervă**, curtea de apel a reținut că este neîntemeiat și l-a respins, având în vedere că din analiza documentului clasificat, al cărui conținut nu a putut fi redat în hotărâre, având în vedere prevederile Legii nr. 182/2002, rezultă că acesta a fost motivat corespunzător, cuprinzând motivele de fapt și de drept care au justificat dispunerea trecerii în rezervă.

2. Cu privire la **motivarea actului administrativ care conține informații clasificate**, Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat că motivarea este limitată de rigorile impuse de legiuitor în materia protecției informațiilor clasificate, anume art. 36 din Legea nr. 182/2002, ce impune o obligație imperativă firească de a nu divulga respectivele informații secrete, ceea ce înseamnă că în cuprinsul actului administrativ nu se va regăsi *nicio referire*

^[1] A se vedea, în legătură cu o speță similară, cauza *Corneschi împotriva României* (Hotărârea din 11.01.2022), în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că limitările aduse drepturilor reclamantului la contradictorialitatea procedurii și la egalitatea armelor nu au fost compensate în cadrul procedurilor interne de așa manieră încât să se conserve însăși esența dreptului său la un proces echitabil.

În cauza *Nikolova și Vandova împotriva Bulgariei* (Hotărârea din 17.12.2013) a fost încălcat art. 6 din Convenția europeană într-o procedură disciplinară derulată împotriva părții și contestată în instanță din pricina faptului că cererea se soluționase în camera de consiliu, hotărârea nu a fost pronunțată în ședință publică și nici nu a fost afișată pe portalul instanței, părții nefiindu-i comunicat un exemplar al deciziei, ci i-a fost permisă doar consultarea acesteia la sediul instanței, toate pe fondul împrejurării că obiectul cauzei a implicat utilizarea informațiilor clasificate.

concretă la conținutul actelor cu caracter secret care au stat la baza emiterii acestuia (I.C.C.J., s. cont. adm. și fisc., dec. nr. 1161 din 22.03.2017).

3. Tot legat de **motivarea actului administrativ**, într-o altă cauză, instanța supremă a mai arătat că problema motivării actelor administrative trebuie analizată în legătură cu **vătămarea persoanelor destinate ale acestor acte**, care trebuie să-și evalueze drepturile și interesele legitime, eventual încălcate prin aceste acte, în deplină cunoștință, asupra tuturor aspectelor de fapt și de drept avute în vedere de autoritatea publică la emiterea lor. În respectiva speță s-a constatat că recurentul-reclamant, deși a susținut nemotivarea actelor contestate, nici la instanța de fond și nici la instanța de recurs nu a indicat/dovedit vreo vătămare în raport de acest fapt. Cunoașterea faptelor imputate nu a putut fi pusă la îndoială, deoarece atât din cuprinsul/expunerea cererii de chemare în judecată, cât și al celorlalte cereri formulate de reclamant, rezultă că acesta a cunoscut atât actele atacate, cât și actele premergătoare, că i-au fost aduse la cunoștință, că a participat în mod direct la procedura disciplinară derulată, astfel că nu se poate reține susținerea că nu a avut cunoștință de faptele pentru care a fost cercetat și sancționat. De asemenea, în perioada cât a fost ofițer activ și a fost derulată procedura disciplinară, reclamantul a avut acces la documentele clasificate, fiindu-i aduse la cunoștință faptele imputate, aspect care se constată de instanță, inclusiv din înscrisurile atașate dosarului ca documente secrete, care cuprind semnătura și data când au fost aduse la cunoștință acestuia (I.C.C.J., s. cont. adm. și fisc., dec. nr. 1904 din 07.05.2015).

9. Retragera dreptului de acces la informații clasificate. Natura juridică a actului administrativ prin care se retrage dreptul de acces la informații clasificate. Condiții

1. **Retragerea autorizației de acces la informații clasificate nu are o natură disciplinară sau contravențională și nu reprezintă o sancțiune pentru acțiunile sau inacțiunile care constituie elemente de incompatibilitate pentru accesul la informații clasificate, fiind un act administrativ prevăzut de art. 9 lit. d) din Legea nr. 182/2002 ca o măsură de protecție a informațiilor clasificate. Astfel fiind, în privința acestei măsuri nu sunt aplicabile prevederile Legii nr. 188/1999 (în prezent, ale Codului administrativ – *n.n.*) și ale Codului muncii referitoare la procedura de cercetare prealabilă, la forma și conținutul actului de aplicare a sancțiunii disciplinare.**

2. **Conform dispozițiilor art. 28 alin. (4) din Legea nr. 182/2002 și art. 155 din H.G. nr. 585/2002, dreptul de acces la informații clasificate se acordă numai pentru o perioadă limitată de până la 4 ani și în această perioadă pot fi reluate oricând verificările, în sensul de a se stabili dacă sunt îndeplinite condițiile legale, astfel că, pentru efectuarea verificărilor și pentru a se lua măsura de retragere a autorizației, nu sunt necesare și nici obligatorii nicio sesizare și nicio solicitare de revalidare.**

I.C.C.J., s. cont. adm. și fisc., dec. nr. 3271 din 13.03.2013

Prin acțiunea înregistrată la 15.02.2008 și completată prin petițiile depuse la data de 28.08.2008 și 06.10.2008, reclamantul D.D. a solicitat ca, în contradictoriu cu pârâții Serviciul Român de Informații (S.R.I.), G.C.M., V.P.R. și B.M., din cadrul U.M. 06xx B., să se dispună:

– anularea aprecierii de serviciu pe anul 2007 și a calificativului „corespunzător”;